

Recenzenci

ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL
ks. prof. dr hab. Henryk Witezyk, KUL

Zdjęcie na okładce:

Giotto di Bondone, *Droga na Golgotę* (Kaplica Scrovegnich, Padwa)

Nihil obstat

ks. Józef Pick

Cenzor ksiąg religijnych

Imprimatur

† Ryszard Kasyna

Biskup Pelpliński

L.dz. 89/2022/K.Ord.

Pelplin, dnia 20 stycznia 2022 r.

Copyright by ks. Wojciech Pikor, 2022

Wydawnictwo „Bernardinum” Sp. z o.o.

ul. Biskupa Dominika 11, 83-130 Pelplin

tel. +48 58 536 17 57, fax +48 58 536 17 26

bernardinum@bernardinum.com.pl, www.bernardinum.com.pl

Skład, druk i oprawa

Drukarnia Wydawnictwa „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin

ISBN 978-83-8127-738-9 (SERIA)

ISBN 978-83-8127-811-9 (tom II)

WSTĘP

Mimo że trzymany w rękę komentarz do tekstów Ewangelii okresu Wielkiego Postu zajmuje trzecie miejsce w serii *Spotkać się w Słowie*, chronologicznie jest pierwszy. Kiedy w marcu 2020 roku stwierdzono w Polsce pierwsze przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2, zderzyliśmy się nie tylko z nieznaną nam dotąd chorobą, ale również z niespotykanymi wcześniej działaniami sanitarnymi mającymi na celu zastopowanie pierwszej fali pandemii. W wymiarze społecznym najbardziej dotkliwym doświadczeniem stał się *lockdown*, który w pierwszym rządzie ograniczył do minimum możliwość spotkania się ze sobą, także w przestrzeni parafii. Z perspektywy końca 2021 roku wiemy, że tamten czas nie był doświadczeniem incydentalnym i powrócił do nas, z o wiele większą liczbą zachorowań i zgonów, jesienią 2020 i wiosną 2021 roku. Przez te wszystkie miesiące kontynuowaliśmy lekturę codziennej Ewangelii za pośrednictwem Facebooka, „spotykając się w Słowie” w ramach różnych grup, nie tylko biblijnej, działających w parafii św. Józefa w Świeciu. Słowo Boże stało się dla nas przestrzenią spotkania z innymi, ale jeszcze bardziej dla każdego z nas – z samym sobą.

W tle prezentowanych rozważań do Ewangelii dostrzeżemy wielokrotnie, także dzięki przypisom, doświadczenia nie tylko pierwszej, ale też trzeciej fali pandemii, która przypadła w okresie Wielkiego

Postu 2021 roku. Czytane w tym właśnie czasie teksty Ewangelii pozwoliły nam odkrywać podstawowy sens, dynamikę i cel słowa Bożego, o którym pisał papież Benedykt XVI w adhortacji *Verbum Domini*: „Bóg uczynił każdego z nas zdolnym do słuchania słowa Bożego i odpowiadania na nie. Człowiek jest stworzony w Słowie i w Nim żyje; nie może zrozumieć samego siebie, jeśli nie otwiera się na ten dialog. [...] W tym dialogu z Bogiem rozumiemy samych siebie i znajdujemy odpowiedź na najgłębsze pytania kryjące się w naszym sercu. Słowo Boże nie przeciwstawia się bowiem człowiekowi, nie niszczy jego autentycznych pragnień, co więcej, oświeca je, oczyszczając i doprowadzając do spełnienia. Jakże ważne jest w naszych czasach odkrycie, że tylko Bóg odpowiada na pragnienie obecne w sercu każdego człowieka!” (nr 22-23). Dialog zatem jest celem naszego spotkania ze słowem Bożym. W tym dialogu – i to pokazał nam czas pandemii – nie chodzi tylko o szukanie odpowiedzi na pytania, które nosimy w sobie. To często dialog z naszymi lękami, obawami, wątpliwościami. W ten nasz wewnętrzny dialog włącza się nie tylko słowo Boże. W tym słowie przychodzi do nas Ten, który jest odwiecznym Słowem Boga – Jezus Chrystus. W Nim możemy odkryć ostateczną prawdę o naszym życiu, powołaniu i przeznaczeniu.

Proponowane komentarze nie mają na celu zastąpienia nas w dialogu ze Słowem. Ich intencją jest podprowadzenie nas do tego dialogu, który wpisuje się w logikę narracyjnej lektury Pisma Świętego. W komentarzu otwierającym serię „spotkań w Słowie”, napisanym 24 marca 2020 roku, wskazałem, iż w naszym dialogowaniu z Ewangelią będziemy chcieli zwracać uwagę na luki obecne w ewangelicznej narracji: „«Luka» to pominięcie przez opowiadającego (ewangelistę) jakieś informacji, jakiegoś szczegółu, przesunięcie kolejności w opowiadanych zdarzeniach itd. Jest to zamierzony zabieg przez ewangelistę, gdyż w ten sposób chce on nas, czytelników, słuchaczy, zaangażować w tę historię poprzez uzupełnienie brakującego elementu opowiadania. Czyniąc to, już nie jesteśmy

«na zewnątrz» opowiadania, ale «wewnątrz», tworząc tę historię”. Lektura narracyjna zorientowana na odczytanie obecnych w tekście luk dominowała szczególnie w pierwszych komentarzach pisanych w czwartym i następnych tygodniach Wielkiego Postu 2020 roku. Później w naszą lekturę Ewangelii włączaliśmy inne elementy analizy narracyjnej, jednakże luka pozostała podstawową przestrzenią naszej konfrontacji z ewangeliczną historią. Również dlatego, że zapisany w niej dialog konkretnych osób z Jezusem pozostanie niedokończony, mówiąc językiem analizy narracyjnej – będzie luką permanentną, jeśli nie podejmiemy wysiłku jej wypełnienia przez podjęcie naszego dialogu z Jezusem. Ewangelia nie jest zamkniętą kartą historii, gdyż wciąż możemy w niej spotkać Jezusa, by doświadczyć Jego miłości, pokoju i życia.